

[Steen Folke]

foranstaltninger til noget, som er en rent politisk motiveret sanktion. Det er det, socialdemokratiet har gjort, og derfor skal det nægtes til det ansvar, dette parti har for, at vi er bragt i den situation, vi er bragt i.

Socialdemokratiet har med andre ord ingen grund til at bryste sig i dag af sin adfærd i denne sag, selv om den borgerlige regering i naiv tillid til socialdemokratisk støtte har dummet sig, og det vil jeg ikke bestride at den borgerlige regering har.

Vi mener faktisk, at udenrigsministeren overtrådte det mandat, han fik inden jul, ved at gå ind for en forordning, der foreskriver sanktionerne forlænget for 12 måneder.

Nu vil jeg medgive, at mandatgivningen er usikker. Det er erindringer og referater, man må basere sin vurdering af dette spørgsmål på. Dette spørgsmål om mandaternes usikkerhed er en sag, som jeg og hr. Glistrup og andre har rejst mange gange i de seneste år i markedsudvalget. Der har været en lang række tilfælde, hvor der har været stor usikkerhed om dette mandat, men et flertal i udvalget har gang på gang afvist at gå med til det, der er den eneste reelle løsning på problemet, nemlig at kræve, at mandater skal være skriftligt formulerede; det er det eneste, der giver en tilstrækkelig garanti for, at vi ved, hvor vi er henne. Hvis ikke mandaterne er skriftligt formulerede, så opstår der den ene gang efter den anden den situation, at der efterfølgende kan være tvivl om, hvorvidt regeringen har holdt sig inden for eller bevæget sig ud over det mandat, den har fået. Og dette er et blandt adskillige eksempler på denne situation.

Efter min vurdering og baseret på det referat, der foreligger fra mødet i markedsudvalget den pågældende dag, er der tale om, at udenrigsministeren har overtrådt det mandat, han fik, ved at gå med til sanktioner efter forordningen for en periode af 12 måneder. Regeringen fraskrev sig dermed muligheden for at bruge vetoet efter de to første måneder, hvor sagen skulle tages op på ny, og jeg er med på, at regeringen har taget det forbehold og sagt, at vi gerne vil have sagen op på ny, inden de to måneder er gået. Men i og med, at man gik med til en forordning af 12 måneders varighed, fraskrev man sig faktisk muligheden for at bruge vetoet. Den kunne ikke bruges, da man kom tilbage

til sagen i februar. Den kunne have været brugt i december.

Jeg siger ikke, at der var nogen realpolitisk udsigt til, at den nuværende regering ville drømme om at bruge vetoet, slet ikke i sådan en sag og i det hele taget ikke. Jeg siger heller ikke, at havde vi bare haft en socialdemokratisk regering, ville den såmænd nok have brugt vetoet. Så naiv er heller ikke jeg, at jeg tror det. Men der var i det mindste den principielle mulighed for at gøre det, og i hvert fald vil EF-modstandere må, hvis ikke andre vil, insistere på, at den mulighed skal være reel, og at den i visse situationer skal bruges. I og med den måde, udenrigsministeren handlede på, fraskrev han sig muligheden for at bruge vetoet på det tidspunkt, da den kunne være bekvem at have ved hånden, nemlig i februar måned, da der skulle tages stilling til en eventuel yderligere forlængelse af disse sanktioner.

Der er tale om, at udenrigsministeren i og med tilslutningen til forordningen har skabt juridisk tvivl om muligheden for overhovedet at komme ud af sanktionerne, og jeg må nok sige – det har ikke været meget inde i debatten i dag, om overhovedet – at udenrigsminister Genschers svar – han er jo rådsformand for tiden – i EF-Parlamentet for nylig på et spørgsmål fra Ove Fich i hvert fald ikke har gjort denne tvivl om de juridiske muligheder mindre. Også her er der forskellige fortolkningsmuligheder. Men at der er skabt juridisk tvivl om Danmarks muligheder for uden videre at træde ud af forordningen, er i hvert fald åbenlyst, og hr. Genschers svar understreger denne tvivl.

Jeg synes selvfølgelig alligevel, det er glædeligt, at der nu tegner sig et flertal imod en forlængelse af sanktionerne, og jeg vil også gerne sige, at det jo er muligt, at EF uanset juraen i denne sag, som givetvis er speget, nødtvungen vil acceptere den politiske realitet, at et flertal her i tinget nu ønsker at trække Danmark ud af sanktionerne, også fordi vi EF-modstandere naturligvis vil benytte det, hvis EF direkte og formelt påtvinger os at føre en udenrigspolitik, der ikke er flertal for her i tinget.

VS stemmer altså selvsagt imod dette lovforslag. Vi glæder os trods alt over, at socialdemokratiet nu gør det samme, til trods for at dette parti er hovedansvarligt for indførelsen af sanktionerne, der oven i købet er gen-